

Előterjesztés

Átfogó értékelés Bicske Város Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2015. évi ellátásáról

1. előterjesztés száma: 173/2016.
2. előterjesztést készítő személy neve: Zimmermann Borbála
3. előterjesztés készítésében közreműködő személy neve: Fritz Gábor
4. előterjesztés mellékleteinek felsorolása:
 - 1. melléklet – Átfogó értékelés Bicske Város Önkormányzat 2015. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
 - 2. melléklet – Beszámoló a Gyermekjóléti Szolgálat 2015. évi tevékenységéről
5. előterjesztést tárgyaló bizottságok felsorolása:
 - Humánerőforrások Bizottság
 - Képviselő-testület
6. előterjesztés nyílt vagy zárt ülésen való tárgyalása: nyílt
7. előterjesztésről való döntés formája: egyszerű többség
8. előterjesztéshez felhasznált jogszabályok felsorolása:
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
 - a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet,
 - Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló 10/2015. (IV.30.) önkormányzati rendelete

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Humánerőforrások Bizottság!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **1997. évi XXXI. törvény 96. § (6)** bekezdése értelmében a települési önkormányzatoknak minden év május 31-éig átfogó értékelést kell készítenie a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

Ennek megfelelően az elkészítendő értékelésnek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogvédelem stb.).

Az értékelés önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokra vonatkozó része az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ Kapcsolat Központ Gyermekjóléti Szakmai Egységének beszámolója alapján készült. Az értékelés többi része a Bicskei Polgármesteri Hivatal adataira támaszkodik. Az Kapcsolat Központ részletes beszámolóját az előterjesztés 2. sz. melléklete tartalmazza.

Bicske, 2016.05.11.

Pálffy Károly
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: Átfogó értékelés Bicske Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2015. évi ellátásáról

Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdése alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2015. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadja.

A képviselő-testület az értékelésről tájékoztatja a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztályát.

Határidő: 2016. június 15.

Felelős: Polgármester

Átfogó értékelés Bicske Város Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról 2015.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

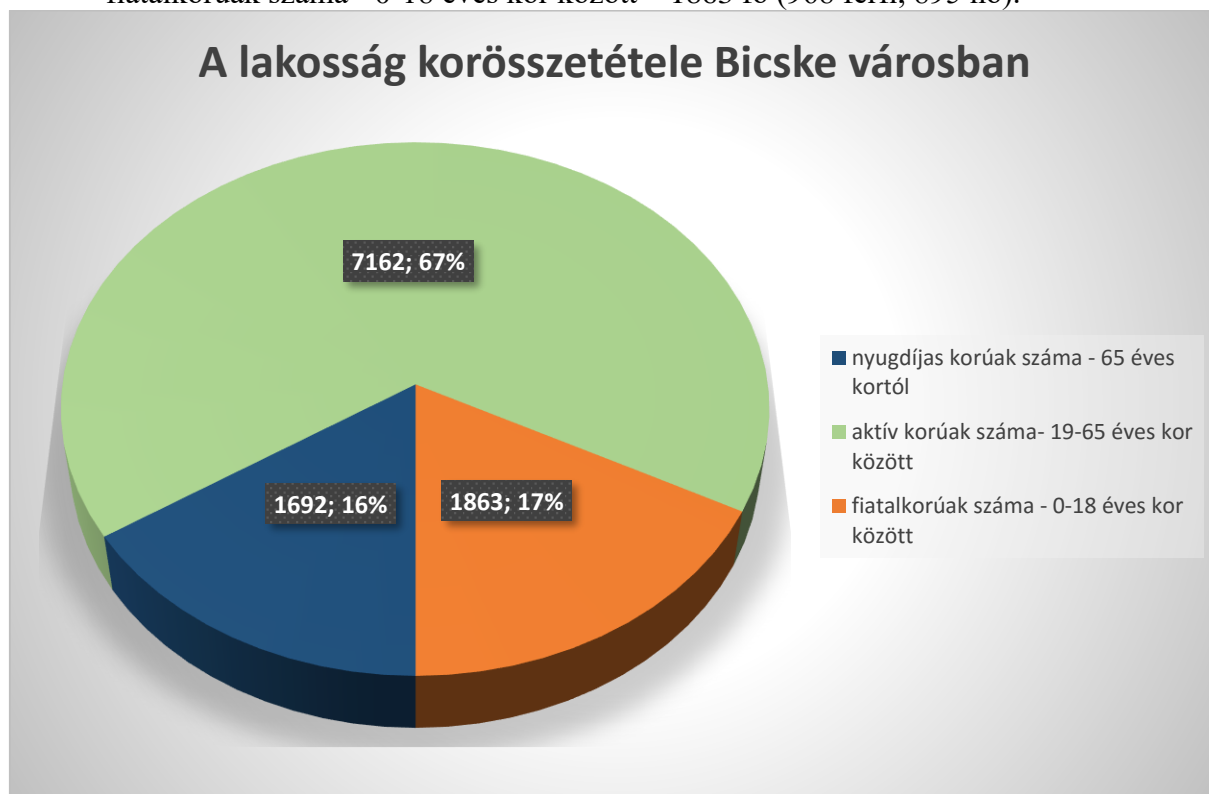
A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alap- és szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

A települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése, a törvényben foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a települési támogatás, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatás, a napközbeni ellátás, és a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, illetve a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutás szervezése és közvetítése.

1. A település demográfiai mutatói

Bicske város állandó lakosainak száma a 2015. december 31-én nyilvántartott adatok alapján az alábbiak szerint alakult:

- nyugdíjas korúak száma - 65 éves kortól - 1692 fő (653 férfi, 1039 nő),
- aktív korúak száma- 19-65 éves kor között – 7162 fő (3734 férfi, 3428 nő),
- fiatalkorúak száma - 0-18 éves kor között – 1863 fő (968 férfi, 895 nő).

A fiatalok korosztálya további bontásban:

- bölcsődés korúak - 0-3 éves kor között - száma 324 fő (163 férfi, 161 nő)
- óvodás korúak - 4-6 éves kor között - száma 307 fő (162 férfi, 145 nő)
- tankötelezett korú gyermekek - 7-18 éves kor között - 1232 fő (643 férfi, 589 nő) volt.

A településen élő kiskorúak közül 2015-ben az önkormányzat által fenntartott bölcsődét összesen 44 vették igénybe, a Bicskei Városi Óvodába 317 kisgyermek járt.

Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban Gyvt.) Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló 10/2015. (IV.30.) számú rendeletében (a továbbiakban: R.) **előírt feladatainak ellátását 2015-ben az alábbiak szerint biztosította:**

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - óvodáztatási támogatás,
- melyet a Gyvt.-ben előírtak szerint állapított meg, illetve
- települési gyermeknevelési támogatás,
 - települési tanulmányi ösztönző támogatás
 - települési étkezési térítési díjtámogatás,
- melyeket a R-ben foglaltak szerint biztosított.

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása és
- gyermekek átmeneti gondozása melyeket szintén a R-ben foglaltak szerint biztosított.

2. Pénzbeli és természetbeni ellátások

2015-ben a Bicskei Polgármesteri Hivatal **10.767.566,- forintot utalt ki** a bicskei gyermekek részére nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatások címén. A fenti összegből **6.288.400 forintot a központi költségvetés visszatérített**, így az önkormányzat költségvetését tavaly ténylegesen **4.479.166,- forint terhelte.**

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A jegyző hatáskörébe tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, hogy igazolja 1 év időtartamra, hogy a gyermek, szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben, illetve a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére.

2015-ben **536 fő kérelmezte a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapítását.** A kérelmezők közül **18 fő került elutasításra.** Az elutasítás indoka minden esetben az volt, hogy a család egy főre jutó jövedelme meghaladta a törvény által jogosultsági feltételként meghatározott jövedelemhatárt. A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításakor 2015. év során egy esetben sem került sor másodfokú, illetve bírósági eljárásra.

A gyermekvédelmi **kedvezményhez kapcsolódóan**, a gyermekek nagyobb szociális biztonságát garantálva a Gyvt. 20/A §-a alapján a **települési önkormányzat jegyzője** annak a

gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága 2015. augusztus 1-jén, illetve 2015. november 1-jén fenn állt, annak **2015. augusztus és november hónapjában természetbeni támogatást (Erzsébet-utalvány) folyósított.**

A fenti támogatás esetenkénti összege a tavalyi évben gyermekenként **5.800,-Ft volt.** Ennek megfelelően **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény címén 2015-ben 6.078.400,- forintot utalt ki az önkormányzat** a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok részére, melyet a központi költségvetés **100 %-ban megtérített.**

Óvodáztatási támogatás

A Gyvt. alapján a jegyző hatáskörébe tartozó óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja, hogy a szülő gondoskodjon gyermeke rendszeres óvodába járatásáról. 2015-ban **20 fő** esetében került vizsgálatra az **óvodáztatási támogatásra való jogosultság.** A jegyző **18 fő** részére állapította meg a támogatást, **2 fő** esetében megszüntette a további óvodáztatási támogatásra való jogosultságot.

2015-ben óvodáztatási támogatásra az önkormányzat összesen 210.000,- forintot fizetett ki, melyet a központi költségvetés teljes egészében visszatérített.

Települési gyermeknevelési támogatás – alkalmanként nyújtott gyermekvédelmi támogatások

A települési támogatások körébe tartozó **alkalmanként nyújtott, rendkívüli gyermekvédelmi támogatásokról** a R. alapján a **polgármester dönt.**

A korábbi évekhez hasonlóan 2015-ben is a támogatás pénzbeli ellátásként került megállapításra. A kérelmezők közül legtöbben gyermekük betegsége következtében a szükséges gyógyszerek kiváltására, vagy a gyermek kórházi kezelése során jelentkező többletkiadásokra, a gyermek óvodáztatására, beiskoláztatására és ruházat vásárlására kértek támogatást.

2015-ben települési gyermeknevelési támogatásra az önkormányzat összesen 2.791.500,- forintot fordított 247 család részére.

Települési tanulmányi ösztönző támogatás

Települési tanulmányi ösztönző támogatás formában **2015-ben** az önkormányzat a helyi rendeletében szabályozottak szerint **918 ezer forintot** folyósított a tanulók számára az alábbi felosztásban:

- **29 tanuló részére az általános iskolai jó tanulás és a tehetség kibontakoztatása érdekében összesen 588 ezer forintot és**
- **13 tanuló részére a középiskolai továbbtanulás lehetővé tétele céljából a középiskolai tanulmányai idejére összesen 330 ezer forintot.**

Települési étkezési térítési díjtámogatás

Bicskén az önkormányzat által fenntartott köznevelési intézményekben a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkezést a településen élő gyermekek közül az elmúlt esztendőben 431 fő vette igénybe.

A Gyvt. 151.§ (5) bekezdése értelmében 2015.08.31-ig gyermekétkeztetés esetén kedvezményként kellett biztosítani

- a bölcsődés, az óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után az intézményi térítési díj 100 %-át,

- a fenti felsorolás alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át, valamint
- a három vagy többgyermekes családnál gyermekenként és a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után, pedig az intézményi térítési díj 50%-át.

A Gyvt. 151.§ (5) bekezdése értelmében 2015.09.01-től gyermekétkeztetés esetén normatív kedvezményként kellett biztosítani az intézményi térítési díj 100%-át (a továbbiakban: ingyenes étkezés)

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy
 - ae) nevelésbe vették;
- b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit
 - fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy
 - db) utógondozói ellátásban részesül.

A fenti (normatív) kedvezmények biztosítása mellett a Gyvt. 151. § (9) bekezdése lehetővé teszi, hogy a gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve a nevelési-oktatási intézmény vezetője – a fenntartó által megállapított szabályok keretei között – a gyermek egyéni rászorultsága alapján további gyermekenkénti kedvezményt állapítson meg.

Ennek megfelelően **az önkormányzat 2015-ben a R. szerint** egyéni rászorultság alapján **önkormányzati kedvezményként biztosította az intézményi térítési díj 50%-át**, a normatív, vagy intézményi kedvezményben nem részesülő rászoruló gyermekek és tanulók számára.

Fenti kedvezmények biztosításával **2015-ben a gyermekétkeztetést igénybevevő gyermekek közül**

- **3 fő bölcsődés és 142 óvodás - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő - gyermek étkezett ingyenesen,**
- **33 fő részesült önkormányzati kedvezményben**

Ennek megfelelően **2015-ben a fenti kedvezmény címén összesen 769.666,-Ft** került felhasználásra.

3. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

E feladatok ellátására önkormányzatunk 1998-tól Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot működtet, - 2011-től Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ Kapcsolat Központ - mely feladatait a **Kapcsolat Központ Szociális, Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás** keretében látja el.

A Kapcsolat Központ által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatását a 2. mellékletben található **„Beszámoló a Gyermekjóléti Szolgálat 2015. évi tevékenységéről”** tartalmazza.

6. Szakmai felügyelet, ellenőrzés

A jegyzői gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat munkáját a jelenleg hatályos jogszabályok szerint a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztály ellenőrzi. Komplex vizsgálatot – melynek során minden ügytípusra vonatkozóan ellenőrzi az ügyintézés folyamatát, a hatályos törvények alkalmazását – a gyermekjóléti szolgálat munkája tekintetében 2 évente végez, a közbenső években, pedig túlnyomórészt a jegyzői gyámhatósánál tesz célvizsgálatokat, minden évben több ügytípust átvizsgálva.

7. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján.

A tankötelezettséget mulasztók esetében a **jelző rendszer jelenlegi működésének fenntartása** szükséges a későbbiekben is. A tankötelezettség előmozdítása érdekében a köznevelési intézmények és a gyermekjóléti intézmények számára **a mulasztáshoz vezető okok feltárása** mellett **feladatvállalást** is tartalmazó **intézkedési terv** készítése indokolt lehet.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2004. év januárjában hozta létre a „Bűnmegelőzési Tanácsot” mely a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakításával, a város bűnmegelőzési koncepciójának elkészítésével, a jövőbeni feladatok meghatározásával foglalkozik.

A 2015-ös évben önkormányzatunk bűnmegelőzési programban nem vett részt, egy pályázatot nyújtott be gyermekek prevenciós táboroztatására, melyre finanszírozást sajnos nem nyert, tekintettel arra, hogy bűnmegelőzéssel kapcsolatos nevelési programok szervezése szempontjából az ország veszélyeztetettebb területei kaptak támogatást.

A bűnmegelőzés elősegítésére a korábbi években 19 térfigyelő kamera került felszerelésre a város központjában illetve a bevezető utaknál, melyek száma a 2015. évben 19 darabbal bővült. A kamerák központi megfigyelőegysége a Bicskei Rendőrség épületében található. A térfigyelő rendszer értéke megközelítőleg 30 millió forint.

A tavalyi évben a közbiztonság fenntartása és bűnmegelőzés céljából önkormányzatunk 40.000,-Ft értékű Mol üzemanyagkártyával, illetve egy Suzuki Ignis típusú személygépkocsival támogatta a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányságot a már megalakult Polgárőr Egyesület tényleges működésének megkezdéséig.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Bicske Város Önkormányzata és az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ Kapcsolat Központ a településen működő karitatív szervezetekkel –Vöröskereszt, Caritas - közvetetten részt vesz a gyermekvédelmi feladatok, szolgáltatások ellátásában.

Ez többnyire a rászoruló családok, gyermekek részére felajánlások, segélycsomagok megfelelő helyre történő közvetítését, az újonnan segítségre szorulókat feltérképezését és e személyek, családok szociális hálóba juttatását jelenti.

Beszámoló a Gyermejjóléti Szolgálat 2015. évi tevékenységéről

A 2016. február 23-án Bicskén, és február 25-én Csabdin szervezett *tanácskozásokon*, a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve értékeltük a jelzőrendszer éves működését, áttekintettük városunk gyermejjóléti alapellátásának formáit, tapasztalatainkról, gondjainkról, számot adtunk.

Az önkormányzat feladata a gyermejjóléti szolgáltatás tekintetében

A gyermejjvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A fenntartó önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátások (a továbbiakban: személyes gondoskodás) formáiról, azok igénybevételeéről, valamint a fizetendő térítési díjról rendeletet alkot.

Ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat rendeletben szabályozza

- a) az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit,
- b) az önkormányzat által biztosított ellátás igénybevételeire irányuló kérelem benyújtásának módját és a kérelem elbírálásának szempontjait,
- c) az intézményvezető hatáskörében - külön eljárás nélkül - biztosítható ellátásokat,
- d) az ellátás megszűnésének eseteit és módjait,
- e) a fizetendő térítési díjak mértékét, csökkentésének és elengedésének eseteit, módjait.

Ha önkormányzati társulás gyermejjóléti, gyermejjvédelmi ellátást nyújt, akkor a társulási megállapodásban erre kijelölt települési önkormányzat - a társulási megállapodásban meghatározottak szerint - a nyújtott ellátásokról, azok igénybevételeéről és a fizetendő térítési díjakról rendeletet alkot.

A települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A helyi önkormányzat a gyermejjóléti és gyermejjvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május. 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület, illetve a közgyűlés megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának.

A gyermejjóléti szolgálat feladata

A gyermejjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a *szociális munka* módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermejjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermejjóléti szolgáltatás feladata a **gyermek veszélyeztettségének megelőzése** érdekében

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a jelzőrendszer tagjaival és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,

2. sz. melléklet

d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbe adáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata **a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése** érdekében

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) az egészségügyi és a szociális ellátás – különösen a családsegítő szolgáltatás –, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- d) javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata **a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése** érdekében

- a) a családgondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
 - b) az utógondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.
- A gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenysége körében a fent említett feladatokon túl

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
 - b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
 - c) elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervét,
 - d) szervezi a – legalább három helyettes szülőt foglalkoztató – helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
 - e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
 - f) felkérésre környezettanulmányt készít,
 - g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
 - j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
 - k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A gyermekjóléti szolgálat személyi, tárgyi feltételei

2015-ben a gyermekjóléti szolgáltatást *társulásban* biztosítottuk. A társult település- Csabdi Község, képviselő testületének megállapodása értelmében, *a szakmai segítségnyújtást*, (intézményi esetmegbeszélések, esetkonferenciák, stb.) és *a speciális szolgáltatásokat* (kapcsolatügyelet, pszichológus, ruhaadomány, drogmegelőzés, stb.) intézményünk biztosítja. A családgondozói munkát Csabdin, 2015-ben is intézményünk családgondozója végezte, időarányos megosztásban.

A gyermekjóléti szolgáltatást 4 főállású családgondozó, *1 részfoglalkozásban alkalmazott pszichológus*, valamint 1 szociális *asszisztens* (a családsegítővel közös) biztosította. A családgondozók, a jogszabályi előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkező, diplomás munkatársak.

Az intézmény a jogszabályban előírtaknak megfelelően, a város központjában, mindenki által jól megközelíthető helyen van, közel az oktatási intézményekhez, a járási gyámhivatalhoz, a védőnői szolgálatához, stb., akikkel napi kapcsolatunk van.

Tárgyi feltételeink megfelelőek.

Az intézmény rendelkezésére áll *egy személyautó* is, ami nagy mértékben segíti a munkát.

Kizárólagos használattal rendelkezésünkre állt *1 dolgozószoba*, *4 számítógép*. Van interjú szobánk, és csoportszobánk is. /a két interjú szoba egybenyitható/

A családsegítővel közösen használjuk ezt a nagyobb helyiséget, ahol a játszóházas foglalkozásokat, a kapcsolatügyi szolgálatot, a szakmaközi megbeszéléseket, esetkonferenciákat, valamint klubfoglalkozásainkat tarthatjuk. Van várószoba, mosdó, konyha. A fénymásolók szintén közös használatúak.

A gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tevékenysége 2015-ben

Gyermekjóléti Szolgálatunk *szervezési, gondozási és szolgáltatási* feladatokat végzett 2015-ben is, a szociális munka módszereit, eszközeit alkalmazva.

Szervezési tevékenységünk keretében gondoskodtunk:

- a jelzőrendszer működtetéséről,
- a szakmaközi megbeszélések, esetkonferenciák megszervezéséről,
- a droprevenció órák megszervezéséről, megtartásáról az iskolákban

2016. február 23 -án és február 25-én megszerveztük *az éves értékelő tanácskozásokat*.

A tanácskozásokon, az írásos jelzések alapján közösen értékeltük a jelzőrendszer éves működését.

A kapcsolatot a következőképpen tartottuk a jelzőrendszer tagjaival:

- Esetmegbeszéléseken: *esetkonferenciákon*, melyeket szükség szerint akkor tartottunk, ha *egy eset* kapcsán beszéltük meg a problémákat, a segítségnyújtás lehetőségeit, a feladatok vállalását az érintett szakemberekkel, és *szakmaközi megbeszéléseken*, a jelzőrendszer tagjaival.
- Napi kapcsolattartások alkalmával,
- Telefonon történő információcsere formájában,
- Véleménykéréseken keresztül, szóban és írásban.

A szakmaközi megbeszéléseket két teamben tartottuk Bicsén, mert könnyebb kisebb csoportokkal egyazon időpontban találkozni. (I. védőnők, bölcsőde, II. iskolák, óvodák, rendőrség). Csabdin egy teamben.

A téma választásánál elsődleges célunk az volt, hogy szakmai segítséget nyújtsunk a jelzőrendszer tagjainak gyermekvédelmi tevékenységükhöz, hogy betekintést nyerhessenek a gyermekjóléti szolgálat feladatait illetően, hogy megértsék a közös problémamegoldás fontosságát, a közös felelősségnek súlyát a gyermekek sorsa fölött. Minden témához írásos tájékoztatást is adtunk a résztvevőknek.

Fontosnak tartottuk, hogy a jelzőrendszer időben értesüljön a jogszabályi változásokról is.

Kéthavonta szerveztük a jelzőrendszer tagjaival az esetmegbeszéléseket, különösen a védőnőkkel, bölcsődével és az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel. Az információáramlást, a felmerült problémák megbeszélését nagymértékben segítették ezek a találkozások.

Esetkonferenciákon az osztályfőnökök, fejlesztő pedagógusok, védőnők mindig megjelentek. Nagyon hasznosak ezek a találkozások, szorosabbá válik az osztályfőnökökkel való együttműködés is.

2015-ben **Bicske** vonatkozásában **111 írásos jelzés** érkezett szolgálatunkhoz. Ez halmozott adat. /Egy gyerekről több jelzés is érkezett./

A jelzések időbeliségéről elmondható, hogy a bicskei jelzőrendszer tagjaitól időben érkeztek.

A tett intézkedésről a családgondozó, írásban tájékoztatta a jelzést tevőket.

A jelzések megoszlása a jelzőrendszer tagjai között:

<i>Jelzést küldők</i>	<i>Jelzések száma</i>
<i>Közoktatási intézmény</i>	69
<i>Önkormányzat (jegyző)</i>	
<i>Egészségügyi szolgáltató</i>	10

2. sz. melléklet

- ebből védőnői jelzés	7
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	10
Rendőrség	22
Ügyészség, bíróság	
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	
Aldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet, pártfogó felügyelői szolgálat	
Állampolgár	
Menekülteket befogadó állomás	
Munkügyi hatóság	
Egyéb	
Összesen	III

Több alkalommal foglalkoztunk szakmaközi megbeszéléseken a bántalmazott gyermekek kérdéskörével, az Emberi Erőforrás Minisztériuma által jóváhagyott, és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által kidolgozott Módszertani Útmutatójával. /A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan/. A jogszabályváltozásokról is mindig informáltuk a jelzőrendszer tagjait.

A tankötelezettségüket mulasztók esetében az **intézkedési terveket** elkészítettük, hiszen elvárják a gyermekjóléti szolgálattól és az oktatási intézményektől is, hogy határozzák meg nemcsak **az okokat, tényezőket**, melyek a mulasztáshoz vezettek, kinek-kinek a saját véleménye szerint, hanem **feladatvállalást** is a tankötelezettség előmozdítása érdekében. Ezen a téren még mindig van tennivaló, az okok, tényezők esetében az iskola, óvoda véleményét kellene megfogalmazni, mi lehet a mulasztás hátterében. A tankötelezettséget mulasztók száma lényegesen lecsökkent, a korhatár változás, valamint az iskoláztatási támogatás megvonásának eredményeként.

Csabdin élő gyermekkel kapcsolatosan **3 írásos jelzés** érkezett.

A jelzések megoszlása a jelzőrendszer tagjai között:

- Óvoda **1**
- Iskola **1**
- Rendőrség **1**

A jelzések minden esetben időben érkeztek. A tet intézkedésről a családgondozó írásban tájékoztatta a jelzést tevőt.

Összességében az együttműködés megfelelő, a jelzőrendszer tagjai részt vettek a szakmaközi megbeszéléseken, estkonferenciákon, az információcsere folyamatos.

Az alapellátás áttekintése

Az önkormányzatok biztosították a gyermekjóléti szolgáltatást, a helyi és tárgyi feltételeket a működéshez. A gyermekjóléti szolgálat ellátta szervező, koordináló és gondozó szerepét. Együttműködött a Járási Gyámhivatallal, a Gyermekvédelmi Központtal, a pártfogó felügyelővel.

Kapcsolatügyi szolgálatot, pszichológiai gondozást biztosított Bicskén és a társult településen. A városban Bölcsőde működik.

2015-ben összesen **195** bicskei gyerekkel foglalkozott szolgálatunk/122 család/, ebből **58** védelembe vett, **82** alapellátott, **31** nevelésbe vett, **24** eseti gondozott.

Csabdin **9** gyerekkel foglalkozott szolgálatunk/4 család/. Ebből **1** védelembe vett, **4** alapellátott, **2** nevelésbe vett, **2** eseti.

Szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett gyermekek gondozása Bicskén:

2. sz. melléklet

Megnevezés		Gyermekek száma			
		Nem volt gondozásban	Alapellátásban gondozták	Védelembé vétel keretében gondozták	Összesen
Szabálysértés elkövetésekor	gyermekkorú			1	1
	fiatalkorú	1	1	1	3
	összesen	1	1	2	4
Bűncselekmény elkövetésekor	gyermekkorú			1	1
	fiatalkorú	1		3	4
	összesen	1		4	5
Összesen		2	1	6	9

Szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett gyermekek gondozása Csabdin:

Megnevezés		Gyermekek száma			
		Nem volt gondozásban	Alapellátásban gondozták	Védelembé vétel keretében gondozták	Összesen
Szabálysértés elkövetésekor	gyermekkorú				
	fiatalkorú				
	összesen				
Bűncselekmény elkövetésekor	gyermekkorú				
	fiatalkorú	3			3
	összesen	3			3
Összesen		3			3

A gyermekek átmeneti gondozása (Gyvt. 45-51)

A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

A gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek iskolai oktatását – lehetőség szerint – iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

Helyettes szülő

A helyettes szülő a családban élő gyermek átmeneti gondozását – a működtető által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján – saját háztartásában biztosítja.

A helyettes szülői szolgáltatást nem tudtuk biztosítani. Már a működési engedélyeztetés fázisában voltunk, amikor a helyettes szülő tájékoztatott egészségi állapotának olyan mértékű romlásáról, ami miatt feladatát ellátni nem tudja.

Prevenció

Drogprevenációs órákat tartottunk a Csokonai V. M. Általános Iskolában Bicskén.

Játóház foglalkozásokat szerveztünk a szünidők idején.

Együttműködés a hatóságokkal

- **A védelembé vétel előkészítése, felülvizsgálata**

A védelembé vételi eljárás előkészítése, a védelembé vett gyerekek és családjuk gondozása most is fontos helyet és szerepet töltött be, időigényes, ugyanakkor határidőkhöz kötött feladatunk volt.

Minden védelembé vételi és felülvizsgálati tárgyaláson jelen voltak a családgondozók.

2. sz. melléklet

A *védelembe-vételi eljárás* során a **Járási Gyámhivatal** felkérésének eleget téve a Gyermekjóléti Szolgálatnak meg kell vizsgálnia

- a gyermek veszélyeztetettségét kiváltó lehetséges okokat,
- a szülő és gyermek együttműködési készségét,
- a szükséges adatlapokat el kell készíteni, továbbítani fénymásolt formában,
- javaslatot tenni a hatósági intézkedésre,
- részt venni a védelembe-vételi tárgyaláson,
- a védelembe vétel elrendelése esetén családgondozást végezni,
- a gondozási-nevelési tervet elkészíteni, ismertetni az érintettekkel, továbbítani.

A *gondozási-nevelési tervet* a családdal közösen készítettük el, határidőhöz kötött konkrét feladatokkal, nemcsak a gyerekekre és szüleire vonatkozóan, hanem a családgondozóra is. Félévente, *helyzetértékelést* készítettünk, melyet megbeszéltünk a gyerekekkel és a szülőkkel, kiértékeljük az elért eredményeket, részleteztük a hiányosságokat, a további teendőket, majd egy példányát megküldtük a gyámhatóságnak is. Az éves felülvizsgálatkor javaslatot tettünk a további intézkedéseket illetően.

Az **alpellátásban** részesültek esetében is megállapodást kötöttünk az érintettekkel, melyben részleteztük a feladatokat, személyre szabottan. Félévente értékelést készítettünk, melyet megbeszéltünk a szülőkkel és a gyerekekkel.

• **Nevelésbe vett gyermekek családjainak gondozása**

Szolgálatunk a gyerekek mielőbbi visszahelyezése érdekében folyamatosan kapcsolatot tartott és tart a családokkal, segítve őket abban, hogy

- megszüntethessék azokat a körülményeket, melyek miatt a gyerek elkerült otthonról,
- valamint a kapcsolattartásban gyerekeikkel.

Ebben az évben két gyermeket sikerült haza gondozni. Őket utógondozásba részesítettük.

A **gyámhivatal** megkeresésének eleget tettünk.

Felkérésre környezettanulmányt készítettünk *családba fogadási* ügyek esetén is. Javaslatainkat, és a kért adatlapokat megküldtük.

A **Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központtal** is együttműködtünk, a kért iratanyagokat, véleményünket a megadott határidőre továbbítottuk.

Szolgáltatásaink:

- **pszichológiai gondozás**
- **kapcsolatügyelet**

Munkánkat rendszeresen segítette **pszichológusunk**.

A magatartási rendellenességekkel, beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek segítségét, valamint a családi konfliktusok oldását, a gyerek – szülő megromlott kapcsolatának javítását fontosnak tartottuk. Pszichológusunkat vontuk be, hogy az általa irányított foglalkozások megelőzhessék a veszélyeztettség kialakulását, vagy a már kialakult veszélyeztetettség megszüntethetővé váljék.

Sajnos nem minden igényt tudtunk kielégíteni, a rendelkezésünkre álló minimális óraszám miatt.

Az Egészségügyi Központhoz irányítottuk azokat, akiknek nem tudtuk biztosítani a szolgáltatást.

A *szakmai továbbképzéseken* anyagi lehetőségeink függvényében, részt vettünk. A hallottakat beépítettük, alkalmaztuk mindennapi munkánkba, továbbítottuk a jelzőrendszer tagjainak is. A kötelező pontszámokat minden dolgozó teljesítette.

Szakmai feladataink ellátása mellett, **tervezzük**

- a játszóházas programok folytatását,
- a Kapcsolatügyeleti szolgáltatás további működtetését,
- kis kamasz és kamasz csoportfoglalkozások újraindítását.

2. sz. melléklet

Bicske, 2016. május 9.

Szabó Ágnes
igazgató
igazgató